

Savaitinė Politinių Įvykių Apžvalga

Brazilijos Finansai.

Paskutiniu metu Brazilija pergyvena finansinį krizį, kurio priežastimi yra didesnis importas už eksportą. Kadangi už perkamas prekes reikia atsilyginti doleriais ir kadangi jų mažiau gaunama negu reikia užsienio išmokėti, susidarė trukumas - skolos už importuotas prekes. Vien tik Šiaurės Amerikai Brazilija yra skolinga už prekes 500 milijonų dolerių. Taip pat ir eilei kitų kraštų, jų tarpe ir Vokietijai, Italijai.

Brazilijos finansų ministeris Horacio Lafer šiomis dienomis New Yorke pareiškė, kad Brazilijos finansai yra sveiki, me kelyje ir kad susidariusi skola ligi metų pabaigos bus išlyginta. Beabejo, tai tiliši padaryti suvaržant importą. Bet suvažius importą atsilieps krašto viduje. Prasidės bedarbė, nes daug fabriku žaliavą perka iš užsienio. Nesant darbo fabrikai privalės atleisti masiniai darbininkus. Sumažėjus darbininkų perkamajai galei, smarkiai atsilieps ir komercijai.

Amerikos spauda išsudarčiusios padėties lengviausią išeitį randa užtraukiant naują paskolą, arba parduodant dalį aukso, arba nuvertinant kruzėra, ar net paskelbiant moratoriumą, skolų mokėjimą išdėstant ilgesniam laikui.

Finansų sutvarkymas. šiuo metu yra pats didysis Brazilijos vyriausybės rūpestis.

— Vokiečių automobilių «Volkswagen» Brazilijoje montavimas sustabdytas sąryšyje su Brazilijos neapmokėta skola Vokietijai. Tuo reikalu iš Vokietijos fabriko atstovas atvyko Brazilijon tartis.

— Vokietijos valstybinis bankas, norėdamas greičiau ir lengviau sutvarkyti Brazilijos skolą, kruzėrą nuvertino 50 procentų.

— Argentinoje ekonominis gyvenimas kas kart vis daugiau yra vyriausybės monopoliuojamas. Argentina yra didelės ekonominės krizės, jei ne katastrofos, išvakarėse. Taip rašo ten lankęsi žmonės. Darbai sumažėjo, o pragyvenimas pabrango.

BAŽNYČIA EINA SU GYVENIMU

Netaip senai Popiežius Pijus XII kalbėdamas vienuolynų viršininkams pareiškė, kad gyvenimo formas (ne dogmas ir principus) reikia taikinti prie gyvenimo. Jeigu vienuolių uniforma, ar kaikurie popročiai būtų kliūtimi naujiems pašaukimams gauti, ta uniforma ir papročiai pritaikinti prie gyvenimo. Toliau Popiežius patarė nepaskęsti smulkmenose, bet turėti plačias pažiūras pedagogikos,

auklėjimo, meno ir kitais klausimais.

Ši Popiežiaus kalba tam tikrai spaudai buvo didelė sensacija. Tikrumoje čia nėra nieko nauja. Bažnyčia visomet ėjo ir eina kartu su gyvenimu. Kai dėl kėitimo vienuolių uniformos, tai irgi jokia naujiena. Beveik visuose kraštuose yra vienuolynų, kur vienuolės savo uniforma nesiskiria nuo pasauliečių. Be to, vienuolyno gyvenimo esmė ne uniforma, bet dvasia sudaro. Yra visa eilė kraštų, kur kunigai sutanas tik bažnyčioj vartoja. Kituose kraštuose kunigai net dirba fabrikuose kartu su visais kitais darbininkais. Pavyzdžiui kardinalas Spellmanas yra lakūnas, pats valdo lėktuvą. Šiuo atveju Popiežius tik priminė, kad gyvenimui reikalaujant reikia prie jo taikintis, jei tuo galima sėkmingiau apaštalausti. Tas tik rodo Popiežiaus plačias pažiūras į gyvenimą.

Korejoje

po tuščių derybų, nors jos dar nėra oficialiai nutrauktos, vėl laukiama karo veiksmų sustiprėjimo fronte. Ypač, kai sąjungininkai paleido laisvėn 11 tūkstančių korejiečių, civilinių gyventojų.

Vyriausias Korejos fronto kamandantas gen. Mark Clark buvo susitikęs su jūrų ir aviacijos vadais tolimuose rytuose. Apie ką tarėsi, spaudos atstovams nepavyko nieko sužinoti. Taip pat prie Korejos krantų atvyko vienas didžiųjų kruzadorių «Iowa», 45 tūkstančių toneladų.

Vašingtone išeinantis laikraštis «Economist» rašo, kad Kinija paskelbs Amerikai karą. Šias išvadas laikraštis daro iš buvusių Maskvoje rusų kinų pasitarimo.

Acheson kalbėjo drasiai ir atvirai.

Amerikos užsienio reikalų ministras Acheson trečiadienį oficialime pranešime spaudai pareiškė, kad prieš pora dienų įteiktame rašte Maskvai Vokietijos suvienijimo klausimu, mėgina įtikinti Kremlių, kad tikslo galima pasiekti per laisvus rinkimus. Masva siūlo keturių didžiųjų su sirinkimus taikos sutarčiai paruošti, bet vengia kalbėti apie rinkimus. Primena Potsdamo sutartį, kuri pramato Vokietiją suvienytą, nepriklausomą, taikingą ir demokratišką. Bet to pat siekia ir vakarų demokratijos. Taigi vienu ir antrą tas pats tikslas. Belieka, kalba toliau Acheson, kokią prasmę duoda Kremliaus diktatoriai «demokratijos, nepriklausomybės, taikos» žodžiams. Žinome, kad šitie žodžiai raudoniešiams diktatoriams visai ką kita reiškia, negu ameri-

konams prancūzams, anglams, vokečiams ir kitiems. Žinome, kad Maskva laiko tą valstybę laisva ir nepriklausoma, taikinga ir demokratiška, kur komunistų partija turi diktatūrą, pavyzdžiui Lietuvoj, Lenkijoj, Čekoslovakijos ir kituos Maskvos komunistų pavergtuose kraštuose. O ten, kur pasipriešinama komunistų diktatūrai, tie kraštai apšaukiami «karo provokatoriais», «reakcioneriais» ir tt. Demokratiška yra visai tai, kas

kandidatas į vice-prezidentus senatorius Nixon kaltinamas neteisėtu priėmimu pinigų iš vienos Kalifornijos stambių biznierių grupės. Pinigai skirti propagandai. Buvo manoma, kad net atsisakysias savo kandidatūros. Mat tas pinigų gavimasyra skaitoma nelegalus. Tačiau pinigų gavimą niekas formaliai negalėjo patvirtinti. Taip, kad senatorius Nixon pasilikis respublikonų kandidatu į vice prezidentus.

— Egipte yra politinis įtemimas. Wafd partijos vadas nenori susikiti su generolo Nagib reformomis. Paskutini-

tijos reikalavimams, bet eis numatytų reformų keliu.

— Šią savaitę į Bonn, vakarų Vokietijos sostinę buvo atvykęs Italijos ministras pirmininkas Alcides De Gasperi. Tarp kitų klausimų buvo svarstomas krikščionių demokratų internacionalo steigimas. Abudu valstybės vyrai yra šios partijos vadai. Taip pat šiai partijai priklauso ir Prancūzijos užsienio reikalų ministras Sumanas.

— Šiomis dienomis Vašingtonan atvyko naujas Persijos ambasadorius Allahyr Saleh, kuris įteikęs savo paskyrimo dokumentus prezidentui Trumano padarė pranešimą apie savo krašto padėtį. Jis pažymėjo, kad del anglų ekonominės blokados Persija skubomis yra stumiama komunizmo glėbin. Persija nenori jokios Amerikos finansinės paramos; ji prašo, kad Amerika įtikintų Angliją nuimti ekonominę blokadą. Amabazadorius turėjo dėmesyje Abda aliejaus šaltinius, iš kurių išvežimas aliejaus yra uždraustas.

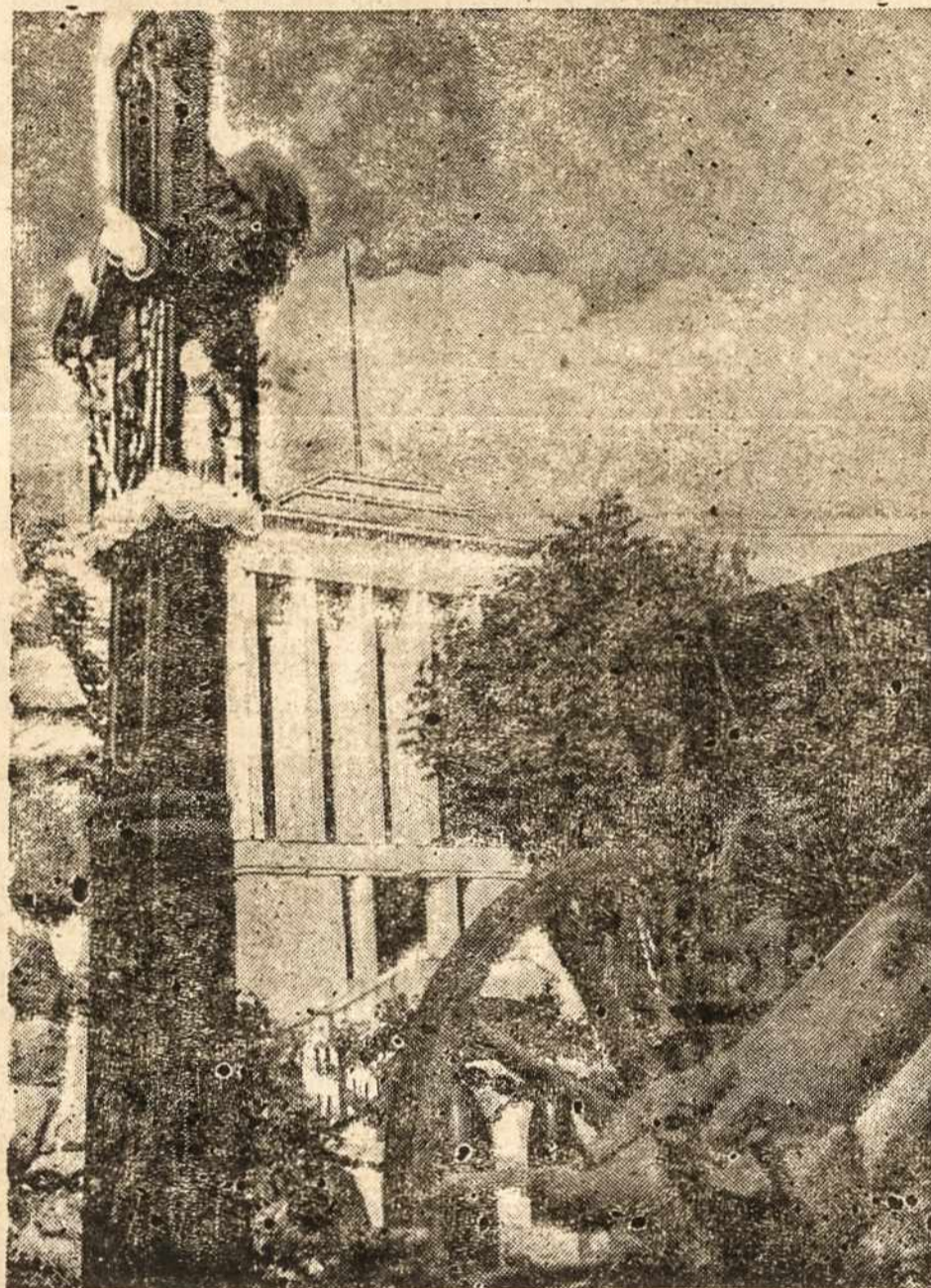
— Turkijon nuvyko Jugoslavijos karo misija.

— Austrijoj lankosi Anglijos užsienio reikalų ministras Eden. Kalbėjosi su ministru pirmininku, užsienių reikalų ministru.

Urugvajus nutrauks santykius su Rusija?

Rusų pasiuntinybės tikri šnipai lizdai svetimos valstybėse. Tą pat šnipinėjimo ir kurstymo darbą atlieka Rusijos pasiuntinybės tarnautojai Urugvajuje, tame demokratiškiausiam pietų Amerikos krašte. Ir čia raudonieji parazitai bando raustis po demokratinės valstybės pamatais. Tai jau nekartą buvo iškelta parlamento atstovų. Šį klausimą šiomis dienomis svarstys prezidentinė tarnyba, kuri atlieka valstybės prezidento pareigas. Sovietų šnipai lenda į darbininkų sindikatus ir kitur. Bus svarstomas vyriausybės tolimesnis santykių klausimas su Rusija: ar juos palaikyti toliau, ar nutraukti laikinai, ar visai nutraukti paprašant pora šimtų Kremliaus agentų nešdintis atgal į sovietišką «rojų».

— Argentinon atvyko Rusijos prekybinė delegacija.

Lietuvos šventovė — Karo Muzėjaus sodelis yra okupantų «pertvarkomas». Visa kas primena garbingą Lietuvos praeitį ir savanorių didvyriškumą yra naikinama ar pakeičiama «plačiosios tėvynės» iš jos «išmintingiausio, gudriausio» Kaukazo avių vagies Stalino, paminklais. Kaip kiekviena taip ir ši okupacija prieš liepto galą. Karo Muzėjų vėl skambės Laisvės Varpas...

padeda įvesti komunistų diktatūrą. Šitai demokratija su pranta Stalinas ir jo pakalikai.

Rusų okupuotoj Vokietijoje nėra sąlygų laisviems rinkimams. Ir komisijai, paskirtai ištirti laisvų rinkimų galimybes, nebuvo leista ten įeiti. Be laisvų rinkimų yra nėjmanomas esamomis sąlygomis Vokietijos suvienyti. Pagaliau negirdėta laisvame pasaulyje žmonių vogimas, kaip daro komunistai vakariniam Berlyne.

Iš šio oficialus Achesono pareiškimo matyti, kad Amerikos vyriausybė jau gerai pažįsta Maskvos tikrąjį veidą.

— Respublikonų partijos

Tavo patogiam namui trūksta tik

GERO SILDYTUVO GELADEIROS

kurią labai lengvai gali įsigyti pirkdamas loterijos bilietą tik už CR. \$ 10,00 ši Geladeira yra nauja paaukuota General Motors do Brasil S. A.

Ją pamatyti gali kiekvieną dieną Vila Zelinoje.

Pelnas skiriamas klebonijos statybai.

— Partizanų nuopelnas, kad kolchozai taip ilgai nebuvo įvesti Lietuvoje. Jei jie nebūtų draudę, išpėdinę, baudę išdavikus, tai kolektyvinimo procesas Lietuvoje būtų buvęs greičiau įvykdytas. Neįstengdami kitaip, bolševikai 1949 m. pravedė masinius vežimus, ir kolchozinė sistema 1950 m. buvo visur įvesta. Parirodo, vie tomis milicija su rusais apsupdavo ištisus kaimus ir po mitingo ar net be jo visus priverd. «savonoriškai» paduoti pareiškimus, kad priimtų į kol. ūkius. Kas mėgirdavo bėgti - į tą būdavo šaunama. Ir 1950 m. žmonės laukė panašios apimtios masinių išvežimų, kokie buvo įvykdyti 1949 m., - buvo pastebėti net tos rūsies bolševikų pasiruošimai, - tik jie kažkodėl buvo atšaukti. Deportacijos tada buvo pradėtos vykdyti kitoniškai.

— Kolchozininkų padėtis labai žiauri. Rusai visur aiškiai geriau už lietuvius gyvena ir atrodo - mat, jie ponai. Nepaisant visų teorinių tvirtinimų, jog esą kitaip, lietuvių tauta yra degraduota į koloninių tautų padėtį. Komunistinės sistemos be jokio gailesčio naikinami ir tie, kurie visai nėra nieku nusikalte. Apskritai, tikrų komunistų širdy ir savo įsitikinimais labai nedaug. Taigi, Lietuva tebėra gyva, liaudis, mūsų kaimas, nepaisant didžiausio teroro, nebėra palaužtas ir nesurusintas - kuo galėdamas kovoja už savo egzistenciją, taip pat prieš Sovietų pastangas juos kuo daugiausia išnaudoti ekonomiškai. Reikalingą rublį ar kitą valstiečiai stengiasi sumušti per turgus, pardavinėdami kad ir paskutinius daiktus ar maisto produktus.

— Šiandien Tilžės rinkoj vyrauja 80 proc. lietuvių kalba. Mat, gyventojams iš Taurages apskrities leidžiama vykti per Nemuną ir ten ką turint parduoti. Panaši padėtis Vilniuje ir kitur.

Gautosiomis žiniomis, kai kurie vokiečiai, su grįžtančių į Vakarų transportais išgabenti iš Lietuvos ir vėliau įkurdinti Rytų zonoj, iš ten dabar vėl gražinti į Lietuvą. Tačiau jie į senąsias sodybas negalėjo patekti, o buvo suvaryti į kolchozus. Kitus norėjo mobilizuoti, bet kai kam pavyko nuo jos atsiginti įrodinėjant, jog nėra Sovietų piliečiai. Taip pat pasitaikė, kad kai kurie vokiečiai, išvykę į Lietuvą pažūrėti, kaip dabar ten yra, buvo sulaikyti ir negalėjo grįžti atgal pas savo šeimas į Rytų zoną, nors su jomis susirašinėti ir gali.

— Kaip turi būti susovietintas Karo Muziejus. Karo Muziejaus aikštė dabar pavadinta J. Janonio aikšte. Joje - Dzeržinskio paminklas, K. Požėlos ir Sal. Neries kapai. Pačiame muziejuje bėgti rasta «trūkumo principų ir rimtų klaidų». Tas klaidas Solodovnikovas buv. lietuvių šventovėje per kom. spaudą taip pavaizduoja: «... muziejus ekspozicija savo uždavinio neatlieka. Pirmą, kas krinta į akis centrinėje salėje, tai didžiulė, viską dominuojanti kunigaikščio Vytauto Didžiojo statula. Šalia - kunigaikščių Mindaugo, Gedimino, Kęstučio biustai... Kunigaikščiai, karaliai, feodalai... Jie yra parodomi, kaip svarbiausieji Lietuvos likimo lėmėjai... Veltui čia ieškosite eksponatų, charakterizuojančių Lietuvos darbo masių vergijos gyvenimą ir žiaurią eksploataciją feodalizmo laikais... Koncentruodami savo dėmesį į feodalinės visuomenės viršūnę, muziejus vadovai idealizuoja feodalinę Lietuvos praeitį, didina ir ryškina kunigaikščius bei didikus kaip vienintelius istorijos veiksmus, nors tai prieštarauja marksistiniame istorinio proceso supratimui... Rimtų klaidų padaryta ir skyriuje, skirtame Napoleono invazijai 1815 m. Viskas čia rodo apie ekspozicijos autorių pagarbą «mažajam kapralui», mėginusiam atimti iš Rusijos

valstybinę nepriklausomybę. O Kutuzovui, kuris sutriuškino Napoleoną ir jo armiją ir kuris savo veikla tiesiogiai susijęs su Lietuva, tokio pat dėmesio neparodyta... Muziejus klaidos išplaukia iš to, kad nėra parodoma Lietuvos prie Rusijos prijungimo 18 a. gale progresyvinė svarba. Neišnaudojo muziejus ir tų galimybių, kurios išryškintų grobuonišką anglų amerikiečių veiklą Lietuvoje, kaip ir jų pakalikų - buržuazinių nacionalistų. Neišvystytas socialist. statybos skyrius, neparodyta, kaip dėl socialistinių permainų pasikeitė Lietuvos gyvenimas... «Taigi, jei vietoj didingos Lietuvos praeities liudininkų stovėtų visur kapa paį su Stalinu ir kt. pavergė jais - viskas būtų «tvarkoj»...

— Pagal čekistų nurodymus pavergtuose kraštuose turi būti įkinkyta į sovietinimo uždavinius net ir kalba. Tas rušinimas turi būti vykdomas planingai, palaipsniui. Visai okupuotai Rytų Europai rusų k. turi būti dominuojanti kalba, pagal kurios dėsnius «naujai bolševikiniais terminais ir žodžiais turi būti praturtinamos» gimtosios kalbos. Tam tikslui įpareigoti bolševikiniai «kalbininkai» a la prof. Mordvinov mėgina įrodinėti (tikriau - įsakinėti), kad «visos tautos turi mokytis iš turtingiausios ir pasaulio kultūringiausios kalbos», kuria kalba «didysis Stalinas». Ir jos alfabetas esąs geriausias. Taigi, ko mūsų krašte neįstengė įvykdyti Muravjovas Korikas, tai dabar ryžtasi praversti bolševikai, remiami A. Venclovų, J. Kruopu, Korsaku - Radžvilų ir kt. bolševikinių kvailių, su berno uolumu talkininkaujančių naujiesiems Muravjovams.

Po Kruopo oficialaus pareiškimo suvarytiems kalbininkams apie «buržuazinius palaikus lietuvių kalboje, kuriomis reikia kuo greičiausiai nusikratyti», dabar jau ir Venclova per «Tiesą» pradėjo aiškinti, kad tokie žodžiai, kaip bernas, kumetis, ponas, mišios, Kalėdos etc., «sudaro buržuazinių palikimą, kuris turi išnykti»... «Tiesa» birželio 20 d. vedamajame ir vėl išbarė kalbininkus, kad jie dar nepasidėję čekistų batlaižiai - esą, «jie stovi nuošaliai nuo didelio kalbinio darbo», o 21 priduria: «... drg. Venclova

KLB Krasto Tarybos Pirmasis Suvažiavimas

Kanados Lietuvių Bendruomenės centrinių organų sudarymas užbaigtas. Rugsėjo 30-31 d. - Montrealy įvyko pirmasis KLB Krašto Tarybos suvažiavimas, kuris priėmė KLB Krašto Statutą ir išrinko centrinius organus. Beliko dar vienas etapas - apylinkėse pereiti nuo LOKų prie valdybų. Tuo būdu Kanados lietuviškoji bendruomenė taip pat įsikviavo į organizuotą pasaulio lietuviškųjų bendruomenių tarpą. Kai tą darbą baigs JAV lietuviškoji bendruomenė, galės būti šaukiamas pasaulio lietuvių seimas.

Suvažiavimas praėjo gana darnioje nuotaikoje. Išskyrus pora griežtesnių momentelių, iš kurių betgi buvo sekmingai išbrista.

Suvažiavime dalyvavo 34 atstovai.

Suvažiavimą atidarė LOKo pirmininkė p. Juškevičienė, pakviesdamu sugiedoti himną. Ji taip pat pravedė prezidiumo rinkimus. Į jį buvo išrinkti atst. Arlauskaitė, Grigaitis ir Matulionis. Praktiškai posėdžiams vadovavo p. Matulionis ir p. Grigaitis. Sekretoriais išrinkti atst. Prapuolenytė ir Lukoševičius.

Su šienų vežimu

aiškiai parodė, kaip buržuazinė Lietuvoj vyraavo nacionalinės lietuvių k. ardydas, jos žalojimas, užteršimas dirbtiniais, kerėbliškais terminais». Ir tas kalbininkų spaudimas - kad «įsitrauktų į darbą» pagal «tėvo ir mokytojo nurodymus» - vis stiprėja. Liet. Mokslo Akademijos Apžvalgos 9 me numeryje aš pausdini lietuvių mokslininkų straipsniai, pašvęsti genialiam Stalinui veikalui «Marksizmas ir kalbotyros problemos». Jus parašė J. Matulis, E. Meškauskas, J. Žiugžda ir kt. Tačiau tie visi kalbininkai Muravjovų rėmėjai užmiršta, kad yra dėsnis, kurių nepakeis jokie Stalinai su Venclovomis.

Pranešimą KLB LOK vardu perskaitė jo sekretorius p. Mališka. Jame buvo pateikta išidėmetinų davinių, apibūdinančių dabartinę KLB padėtį. Pirmiausia buvo aptartas KLB LOK suorganizavimas ir apžvelgti jo nuveikti darbai. Pasirodo, visoje Kanadoje yra susidariusios 21 apylinkė.

Lietuvių kartotekoje šiuo metu yra 5574 reg. kortelės, sutvarkytos alfabeto tvarka. Jos vedėju buvo p. A. Kudžma. Balsavimų metu įvykdyto papildomo registravimo daviniai dar neįtraukti į kartoteką, tad faktiškai suregistruotų lietuvių skaičius yra dar gerokai didesnis. Kr. Valdybos būstinės klausimas buvo sprendžiamas atskirai (Nukelta į 3 pusl.)

Karolė Pažeraitė

Nereikalingas žmogus.

(Pagal ponios E. Sipavičienės pasakojimą)

(Tąsa)

«Išsiskirstykim po namus, slėpkim literatūrą, ne atjos kazokai.» Visi išsiskirstė. Tą pat naktį išlaisvintąjį draugą pasiuntėm užsienin, Mažojoje Lietuvoje, pas patriarchą Martyną Jankų, kuris tokiais atvejais priglaidavo caro persekiojamus lietuvius.

— O poniai neteko nukentėti?

— Taip, teko. Tai buvo 1906 m. Mes darėm mitingus gatvėse, studentai sakė kalbas miniai, ragindami ją išsilaisvinti iš rusų vergijos. Žinoma, žandarai tuos kalbėtojus suėmė. Tame skaičiuje pateko kalėjiman ir mano sužadėtinis Bronislovas studijaves mediciną Maskvoje. Jaučiau kad ir mane tas pat laukia, to dėl iš tėvų dvarelis persikėliau į Šiaulius. Zandarai tuo jau pat nvyko pas mano tėvus, padarė kratą, bet nieko neradę pareikalavo iš mano tėvų, kad jie jiems mane pris-

tatytų. Tada mano motina jiems pareiškė, kad aš esu išvykusi Amerikon. Tuo tarpu ji atsuntė man žinią, kad vykčiau greičiau į Petrogradą pas gimines. Sėdau į traukinį ir atsidūriau Rusijos sostinėje, kur greit pajutau esanti slaptosios policijos sekama. Tai pranešiau savo giminiams, pas kuriuos buvau apsisistojusi. Giminės nutarė mane neregistruoti, kol paaiškės. Ten gyvenau, tai pas vieną, tai pas kitą. Ir taip praėjo 8 mėnesiai. Namų šveičiui - prižiūrėtoji, kai reikalavdavo duoti pasą užregistruoti, sakydavau, kad neilgai viešėsiu, tai neapsimoka jam vargti. Žinoma, jam kiekvieną kartą pakisdavau auksinį pinigą. Tėvai karts nuo karto man parašydavo laiška, pranešinėdami apie viską. Viename laiške jie pranešė, kad mano sužadėtinis nuteistas 2 metams kalėti, o aš galiu grįžti namo,

nes liudininkai paliudijo, kad aš nedalyvavusi mitinguose ir nesanti politinė veikėja. Grįžau namo, ir čia mane laukė antras smūgis. Ne tik netekau sužadėtinio, bet ir mano tėvą, po kratos, ryšium su mano politine veikla atleido iš valdiškos tarnybos. Mūsų šeima atsidūrė sunkioj padėty. Be to, po mėnesio gavau žinią, kad esu policijos sėkama. Nenorėdama daugiau daryti tėvams nemalonumo, naktį pėksčia iškeliauvau pas savo pažįstamus, gyvenusius už 15 kilm. Teko bristi per sniegą ir per tirpstantį ledą, einant per upę. Vengiau tilto, nes galėjo žandarai sučiupti. Pas savo bičiulius atsidūriau permirkusi, apšalus. Jie mane priglaudė, bet po 2 savaičių patarė vykti arčiau sienos. Ir aš atsidiūriau Šileliuce pas bičiulius dėdę aptiekorių. Čia išgyvenau 2 mėnesius. Susipažinau su vietiniais žmonėmis Per Velykas, tarp kitų, sveičių, vizitavo mus pats policijos viršininkas (pristavas), kuris manim susidomėjo ir pasiūlė man vykti drauge su juo arkliais užsienin. «Man buvo juokas, kad pats prista-

vas pasišovė nepatikimą carui globoti. Tačiau mandagiai atsisakiau, sakydama turinti palaukti, kol teta pasveiks. Ir mano laimė: gaunu iš tėvų žinią, kad po trečio mano byloje, teismo pagaliau rado mane nekaltą. Grįžau namo. Ir tėvas grįžo savo senon tarnybon. Po 2 metų išėjo iš kalėjimo ir mano sužadėtinis. Jis pasiūlė man tuoj tuoktis. Bet aš norėjau, kad jis pirma išlaikytų valstybinius egzaminus. Tačiau jis pareiškė, kad, kaip politiškai nepatikimas, negalės laikyti egzaminų bet užsiimti gydytojo praktika galės. Jei aš nesutiksiu už jo tekėti, jis nusišausias. Matydama, kad jo nervai po kalėjimo smarkiai pakrikę, sutikau. Tai buvo 1908 m. Ir čia vėl nemalonumas. Vos tik po vestuvių paaiškėjo, kad įvykusi klaida: mano vyras buvęs iš kalėjimo paleistas 2 savaitėm ankščiau, nei buvę nustatyta. Tad vėl jam teko grįžti kalėjiman. Palydėjau jį iki kalėjimo vartų. Pakeliui jis paprašė mane važiuoti į jo ūkį ir peržiūrėti ūkio popierius. Peržvelgusi visus raštus, pamačiau, kad ryt su kanka terminas sumokėti Vil-

niaus Žemės Bankui 500 rublių procentų. Jei nebus sumokėta, ūkis eis iš varžytinių. Mat, mano vyro broliai sėdėjo už politinę veiklą kalėjime, o sena uošvė nesikišo į piniginius reikalus. Tada aš paėmiau reikalingus pinigus iš savo kraičio ir nuvykau Vilniun. Labai mažai mano beliko laiko. Staiga prisiminiau turinti banke pažįstamą tarnautoją Antaną Smetoną (būsimąjį Lietuvos Prezidentą) ir jis man padėjo sutvarkyti reikalus. O buvo telikę kelias minučių ligi termino, ir makleriai jau buvo pakeliui mūsų ūkio varžytynėse. Man begrįžtant dilžansu į namus, mano uošvė susidėjo į ryšulėlį savo sutauzas, norėdamas jas mieste atiduoti žandarams, kaip kyši kad paleistų iš kalėjimo nors vieną iš jos trijų sūnų. Bet pakeliui tą pundelį ištraukė iš jos rankų žulikas, dar jos veidą nagais sukruvindamas. Vargšė senutė grįžo namo apsvėrkusi, nieko nelaimėjusi. Po 2 savaičių paleido iš kalėjimo mano vyrą. Mudu vedėm ūkį ligi 1914 m.

(Bus daugiau)

Argentinos Lietuvių Socialistų Dekadencija.

Rašo Vladas Veselauskas

Kada Jonas Jakubaitis buvo areštuotas, lietuviški socialistai prarado tą karvutę, kuri jiems daug pieno duodavo. Socialistai suskilo į dvi grupes: pirmoji grupė su Paliuku, Jonu Stepaičiu ir Aleksandru Vilčinsku. Antroji grupė - Kostas Norkus ir Petras Čiučelis. Karas jų tarpe buvo labai nuožmus. Paliukas pradėjo labai smarkiai atakuoti per Bostono socialistinį "Keleivį" Kostą Norką, o Al. Vilčinskas - Petrą Čiučelį. 1930-1931 m. bėgyje "Keleivio" skiltyse pasirodė labai įdomios literatūros apie Kostą Norką. "Keleivis" su didžiuoju siū malonumu rašė, kad Kostas Norkus Argentinoje užsiėmęs žulkystėmis ir aferomis. Esą Norkus nuduodamas įtakingą asmenį, lietuviams be darbams už pinigų išduodąs "darbo rekomendacijas", kurių tekstas yra šitoks: "Este muchacho es mi paisano pero hay que ver que gringo lituano". Paliukas visai nesivargydamas "Keleivyje" rašė, kad Kostas Norkus Brazilijoje skiepijo negrus, Montevideo mieste buvo įsitaisęs "darbo agencija", kur už pinigų, kuriuos jis gaudavo iš lietuvių, lenkų, rusų, ukrainiečių, bulgarų, jugoslavų bedarbių, siūsdavo ji "darbus" kur šie vargšai jokiū būdu negalėdavo rasti darbo. Norkus dažnai vaikščiodavo po uostą su metru, knygte ir piešeliu rankoje. Matuodavo uoste esančius medžius ir vis į knygutę pasižymėdavo. Susirinkę bedarbiai, matydami "didelį poną", kreipdavosi į jį prašydami darbo. Šie bedarbiai, kurių dauguma buvo lietuviai ir slavų kilmės darbininkai, kiekvienas galėdamas susikalbėti sava kalba, juo pasitikėdavo ir jis visiems prižadėdavo darbo, paimdamas nuo kiekvieno pinigų.

Tie, kurie sumokėję su rinkite rytojaus dieną šioje vietoje, - paaišindavo Norkus bedarbiams - Čia atvažiuos sunkvežimis su smėliu. Kada smėlį išpils, sulipkite į sunkvežimį ir šoferis nuves jus į darbo vietą. Šoferis jau visa žinos. Aš jam visa pasakysiu.

Norkus, bevaikščiodamas po uostą, prisižiūrėdavo kada ir su kuo sunkvežimiai atvažiuodavo. Šoferis, nusigandęs bedarbių antplūdžio, atidavė juos policijai. Panašiai taip pat anksčiau elgėsi ir Urugvajuje, kur prisirinkęs panašiu būdu pinigų iš bedarbių, pasiuntė juos ardyti geriausio plento prie Parque Rodó. Policija taip pat bedarbius areštavo.

Vienu metu K. Norkus buvo gavęs darbo vienoje žibalo apdirbimo įmonėje. Dirbo kaip personalo viršininkas. Kiekvienas priimtas į darbą Norkui turėdavo duoti pinigų, o po savaitės laiko atleisdavo, kad galėtų imti kitus darbininkus ir iš jų vėl gauti pinigų. Yra buvę atsitikimų, kad žmogus per savaitę neuždirbdavo tos sumos, kurią Norkus paimdavo kaip kvšį.

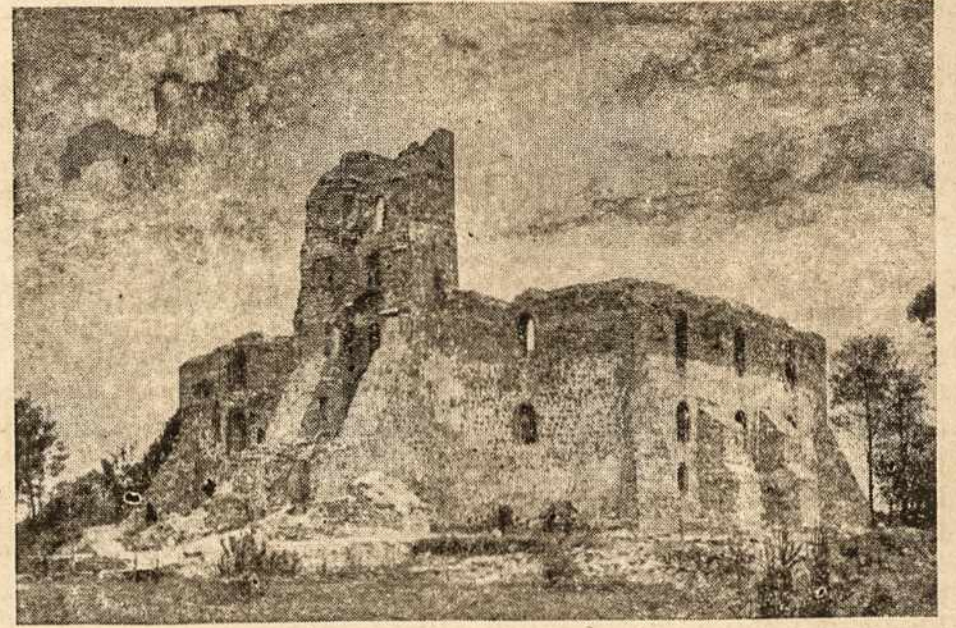
pravedus tardymą paaiškėjo Norkaus šposas. Norkus iš darbo buvo išvartytas ir dar 8 mėnesius atsėdėjo Vila Devoto ka'ėjime.

Paliukas, buvęs Lietuvos kariuomenės artilerijos karininkas, šiuo puolimu visai diskreditavo Kostą Norką ir Petrą Čiučelį. Jie nesugebėjo savęs apsiginti. Visiems socialistams įdėvių pavardės pasidarė baisios. Visi nuo jų bėgo. Atėjus generolui José Felix Uriburui į valdžią, Norkus ir Čiučelis dar mėgino atsigauti. Norėjo atgaivinti jau sustojusias Pietų Amerikos Naujienas. Labai daug už marksizmą negalėjo kalbėti, nes gen. Uriburas buvo kariškis, diktatorius ir didelis marksizmo priešas. Mėgino šį laikraštuką paversti sensaciniu Pirmame numeryje ilgą straipsniu parašė, kaip viešas Šiaurės Amerikoje gimęs lietuvis Jonas Mickeliūnas Kordobos provincijoje apsiėmė turtingo argentiniečio dvarininko vaikus išmokyti angliškai. Kadangi Mickeliūno doku mentuose buvo pažymėta, kad gimęs šiaurės Amerikoje, juo pasitikėjo.

Tėvai išvyko į Angliją palikdami savo vaikus Mickeliūno globai. Po pusmečio tėvai grįžę iš Anglijos, labai nustebė, kad jų vaikai nieko angliškai nesuprato, bet labai gražiai lietuviškai kalbėjo. Mickeliūnas dvare gerai gyveno. Sužinojęs kad savininkai grįžta, paspruko šia "žinią" Lietuvoje ir Šiaurės Amerikoje persispaidino kaip tikrą.

Urugvajaus lietuviai socialistai pasmerkė atnaujintąsias Pietų Amerikos Naujienas. Labai buvo supykę kodėl pirma me puslapyje išidėjo didelę gen. José Felix Uriburui fotografiją. Šis jų pasmerkimas tilpo Čikagos Naujienose ir Bostono Keleivyje. Tai buvo paskutinis lietuvių socialistų atsidusimas. Niekumet daugiau, ir net lig šios dienos, lietuviški socialistai Argentinoje jau neprisikėlė. Kitos marksistinės grupės irgi susilpnėjo.

Anarkistų grupę sudarė tik

Trakų pilies griūvėsiai

(Pabaiga iš 2 pusl.)

rai. Tebuvo tik vienas siūlymas - Torontas. Nutarimas priimtas be diskusijų.

Prieš Kr. Valdybos rinkimus dar buvo pasiūlyta rinkti ne 9, kaip statulas numato, bet 10 narių valdybą. Tačiau siūlymas tesurinko vos 4 balsus. Nusistačius balsuoti asmeniškai, ne sąrašais, į Kr. Valdybą išrinkta: J. Matulionis, kun. dr. Gurauskas, inž. J. Slizys, J. Yokubynas, Pr. Alšėnas, K. Grigaitis, inž. A. Šalkauskis, prof. A. Zubrys, J. R. Simanavičius.

Į Kontrolės Kom.: P. Lukoševičius, K. Toliušis, K. Andriuskevičius.

Į Nesusipratimams ir Skundams spręsti Kom.: V. Užupis, pulk. P. Kaunas, dr. St. Daukša, M. F. Yokubynienė, dr. A. Pajauskas - Ramūnas.

Į Šviet. ir Kult. Kom.: A. Rinkūnas, St. Prapuolenytė, J. Gaižutis.

vienas Bronius Svedas su žmona Liūda. Draugija Lietuva kas kart vis silpnėjo. Nebe pamenu gerai, 1932 metų pabaigoje ar 1933 m. pradžioje Draugijos Lietuvos salioną užskolė policija uždare. Tik vieni komunistai kiek stipriau laikėsi.

Šamatos sekantiems metams paremtos laukiamais \$12.000 iš t. solidarumo įnašų, iš tos sumos 51% skiriamas Švietimo bei Kultūros reikalingams - \$1800, rezervuojant \$2000 galimam TF rinkliavų normos papildymui, o likusius \$8.200 paskirstant pusiau apylinkėms ir Kr. Valdybos veiklai. Buvo siūlyta ir provizorinė detali Kr. V. šamata, bet dėl jos pozicijų buvo pareikšta abejonų, tad priimta su pastaba naudoti atsargiai. Atskirai nubalsuotas solidarumo įnašo dydis - 50 centų mėnesiui, 6 metams.

Naujas tabako augintojas. Juozas Ričkus 80 mylių į vakarus nuo Hamiltono, Aylmer, Ont., pašonėje pirko gražų 200 akrų (80 ha) ūkį. Prisišaldamas prie vietinės pramonės ir ūkininkavimo būdo, pernai jis 20 akrų apšodino tabaku ir gerai išsivertė. Šiomet naujasis tabako augintojas šią ūkio šaką jau nuosavame ūkyje praplėtė, pastatė naujas tabako džiovyklas, pagerino žemę ir naujojo derliaus laukia iš 50 akrų. Didžiuliai tabako plotai vešliai auga ir savininkui teikia gražių vilčių, jei tik sausras, įvairūs kenkėjai vabzdžiai ar šalnos sunkaus darbo nesugadins.

Laumės Išgelbėjo.

Viena žmona turėjo tinginę dukterį, kuri visai nieko nerėdavo dirbti. Ir šiaip ir taip motina ragino, ir šiaip ir taip viliojo prie darbo - veltui burną aušino. Dėl to supykus vieną kartą išsivedė į kryžkelę ir ėmė vanoti jai kailį.

Važiavo pro šalį ponas ir pamatė.

— Už ką tu ją taip muši? — paklausė jis.

— Ponuli, — tarė moteriškė, — ji perdidelė darbininkė, o kad sakau liautis, neklauso. Nėra ką su ja daryti. Kai atsisėda verpti, tai ir samanas iš sienų išverptų.

Ponas sako:

— Leisk pas mane: galės dirbti ligi soties, darbo niekada nepritrūks.

— Gerai, — sako moteris: — veskis.

Ponas įsisodino į vežimą ir parsivežė. Parsivežęs prikimšo pilną kubilą pakulų, padavė mergai ratelį ir liepė verpti.

Merga susirūpino. Atsisėdo prie ratelio ir galvoja: «Ką aš dabar darysiu? Verpti nemoku ir nenoriu: bjaurus darbas. Pabėgčiau, bet nežinau kur.»

Taip jai besėdint ir vakaras prisiartino. O sutemus atėjo trys laumės ir pasibarškino į langą. Merga pasižiūrėjo ir išleido.

— Ką veiki, mergele? — Klausia laumės.

O ta sako:

Rengiuos tuojau tekėti, o verpimo begalės. Nežinau nė ką daryti.

— Jeigu pakviesi į vestuves, tai mes tau suverpsim, — sako laumės.

— Gerai, — apsidžiaugė merga. — Pakviesiu.

Tuojau tos laumės suniko į verpimą. O merga pasnūduravo, pavamposjo, kaip jos verpė, paskui visai atsigulė ir miegojo ligi ryto.

Rytą ponas atėjo pažiūrėti, o merga miega. Bet pakulos visos suverptos ir tolkos sienoje sukabintos — dailios, gražios net

žvilga. Ir jis jos nežadėjo. Dar pamanė: «Tegu išsimiega. Kai tiek daug priverpė, turi ir pasilsėti». Paskui prikimšo kubilą liū ir vėl paliko.

Per naktį ir per dieną išsimiegojus, vakare merga atsisėdė tu linų verpti. Čiupinėjas, čiupinėjas — nesiseka. O tinginys ima — neapsigina: rodos virstų į lovą ir miegotų.

Tiktai vėl — bar, bar, bar į langą. Pasižiūri — tos pačios laumės. Merga apsidžiaugė ir išleido. Dabar jos vėl suniko verpti, o merga miegojo.

Rytą atėjęs ponas rado linus gražiai suverptus. O kai merga išsimiegojo, jį sako jai:

— Kad tu tokia darbininkė, aš tave vesiu. Būsi mano žmona.

Merga sutiko. Gerai. O viena pasilikus ir šiaip ir taip galvoja, kaip jai bus ištekėjus. Bet pradėjo ruošti vestuvėms. Vakara ir laumės jai padėjo.

Vestuvių dieną susirinko svečiai, prasidėjo puota. O vakare atėjo ir tos trys laumės.

— Tai mano tetos, — tarė merga ir pasodino laumes prie stalo.

Ponui jos labai krito į akį, kad buvo tokios negražios. Žiūrėjo, žiūrėjo, o paskui neiškentęs ir paklausė savo žmonos:

— Kodėl vienos tokia ilga nosis?

— Ji didelė verpėja, — paaiškino žmona: kai taip labai verpia, o vis krenta ir linguoja sukdamas ratelį, tai nosis ir ištįso.

— O kodėl kitos tokios storos lūpos?

— Ji taip pat didelė verpėja. Kai verpia, tai vis pirštus kiša prie lūpų pasivilginti, dėl to lūpos ir sustorėjo.

— O kodėl trečioji teta ir pati tokia stora, sutukus?

Ir ji didelė verpėja. Kai taip ilgai sėdi verpdama, tai ir sustorėja, sutunka.

Ponas išsigando, kad ir jo pati tokia nepasidarytų. Nutvėręs įmetė ratelį į krosnį ir sudėgino. O žmonelei to tiktai ir tereikėjo.

Prof. Mykolas Biržiška religijos Klausimu.

— 1901—1923 m. nei gyvenime, nei veikloje religija nevaicino man jokio arba, tikriau gal, bemaž jokio vaidmens, kad ir visados gerbiau kitų religinius įsitikinimus, branginau religingus žmones ir iš šalies stebėjau religinį sąjūdį, skaitydamas (ypačiai klasiškus) religinius ir antireliginius veikalus, bet dėl jų nesijaudinau, ir, kiek sugebėdamas, tik nesikarščiauodamas, drauge su kitais dalyvavau kovoje su vadinamoju klerikalizmu. Būdavo dėl to ir aštresnių susikirtimų.

Dalyvavimas ginant lietuvių tautos teises į Vilniaus kraštą ir lietuvių kalbos teises Vilniaus vyskupijoje, kaip Vilniaus lietuvių gimnazijos vedė jo pareiga respektuoti religinį mokinių apmokymą, be to, ir kaip mokytojo dar nuolatinis bendradarbiavimas su religingu jaunimu, reikšmingi ir malonūs santykiai su Vilniaus vyskupu Matulevičium, su gimnazijos kapelionais Meč. Reiniu ir Krist. Čibiru, dar ir su kitais, kunigais, pagaliau, 1922—1923 m. sunkūs asmeniniai išgyvenimai, 1923 m. gegužės mėn. gražino mudu — mane ir mano žmoną — su kiti kitu nesusitarus ir apie kito žygį nežinant — vienu laiku — mane Kaune, o ją gimtiniuose Viekšniuose — į religinę praktiką. Patyręs, jog tas mano žygis, dvasiškai mane visą sukretęs ir viešumą pasiekęs, kai kuriems amerikiečiams esąs virtes tarpusavio nesusipratimų (bemaž politinių) dalyku, pasijutau skudžiai nusivylęs šiuo mano žygio apkarinimu kas ilgam sutrukdė mano religinių santykių suformavimą ir įtvirtinimą. Galutinai tas įvyko tikrai jau tremtyje 1945 m.

Visa tai nedaugiausiai teat siliepė mano visuomeninėms ir politinėms pažiūroms ir veikliai, labiausiai veikiamoms bendrų mūsų Tėvynės ir Tautos reikalų raidos. Kultūrinio darbo srityje ir ypačiai asmeniams išgyvenimams religiniai veiksniai daro man didesnės įtakos. Kaip lietuvis, lygiai maloniai jaučiuosi tikinčiųjų ir netekinčiųjų savo tautiečių tarpe, nelinkęs betgi į kokius tikybinių su netikybinių ginčus arba ir į neigimus kito apkalbinėjimus. Gal net iš seno įpročio ar dėl ko kito, bene geriausiai susiprantu, bent laisviausiai bendrauju su religiniais indiferentais, nors kiti jų dėl mano religinės praktikos nekarta į mane pažvaizuoja. Galbūt, dėl to turėčiau būti įtrauktas į "nesusipratusių" katalikų sąrašą kaip tas yra padaręs kaikurių mano tautiečių atžvilgiu tūlas losangelinis svečias — korespondentas. Tik vis dėlto tebe pasilikčiau praktikuojas katalikas — Los Angeles Šv. Kazimiro parapijos ir kun. klebono J. Kučingio parapietis.

«Draugas»

— Toronto lietuvių kolonija. Ji didžiuojasi prieš kitus savo gausumu ir stiprumu. Dabar joje yra susispietę apie 6,000 lietuvių naujųjų ateivių, baigusiu išpareigtas sutartis ir pradėjusiu čia savarankiškai kurtis. Toronto lietuvių parapijos kleb. kun. Petras Ažubalis, matydamas tokią gausią ir nuoširdią lietuvišką koloniją, nupirko sklypą žemės ir rengiasi statyti naują Aušros Vartų lietuvių bažnyčią. Vietinis Toronto kardinolas ir arkivyskupas ši sumanymą šiltai remia moraliskai ir finansiškai. Lietuvių aukos ir pasiryžimas ši planą tikrai įvykdys ir atneš jiems pelnytą garbę ir dėkinumą. Kultūrinėje ir religinėje veikloje Toronte daug dirba ir padeda kun. kap. Bal. Pačevičius, iš Vokietijos išvažiavęs ir pastoracinį darbą dirbęs Anglijos lietuvių tarpe, o iš ten atvykęs į Kanadą.

— Universitetas įvertina lietuvių. Prof. dr. Alfonsas Zubrys, Vokietijoje gyvenęs Freiburg i. Br. lietuvių kolonijoje ir dirbęs įvairiose tremtiniams globoti organizacijose ir įstaigose, atvykęs į Kanadą gavo darbą savoje profesijoje ir buvo pakviestas profesoriauti vietiname Toronte universitete kaip chemikas specialistas. Jo mokslinius laboratorijų tyrimus ir darbus atskirais leidiniais skelbia universitetas ir didžiuojasi naujojo mokslininko patirtimi. Prof. dr. A. Zubrio žmona yra gabi ir prityrusi šiuo me

Dėmesio! **REPLĖSE** Dėmesio!

Vėl pamatysime Lydinio 3 veiksmu drama

«REPLĖSE»

VISUOMENEI PAGEIDAUJANT, rugsėjo mėn. 27 d. 20 v. Dariaus ir Girėno salėje, Rua Lituania 67. bus pakartota Lydinio 3 veiksmu drama «REPLĖSE».

Pakvietimai gaunami pas «Lituania» narius bei platintojus.

SOKIAI iki 4 val. ryto, grojant «Batisto» orkestrui.

tu studijas pagilinti vietiniame Toronte universitete.

Ar Vakarai apginami

Svarsto vokiečių generolas

Frankfurte leidykla Friedrich Rudl leidžia populiarias knygeles dienos klausimais. Tuos leidiniu paremia Vokietijos vyriausybė, dažnai puola juos opozicija, socialistai. Taigi į juos galima žiūrėti kaip į neoficialią vyriausybės sluosksnių nuomonę.

Viena iš paskutinių brošiūrų pavadinta «Vakarų gynymas». Jos autorius Leo Freiherr Geyer v. Schweppenber, šarvuočių generolas, buvęs Vokietijos karo attache Londone. Spauda prasitaria, kad jis būsias Vokietijos kariuomenės vadas.

Taigi šitas generolas samprotauja, kad būsiamam kare turės didelės reikšmės Skandinavija ir Viduržemio rajonas. Į čia bus sutelkti prieš puolimai. Jei pakeliui yra neutrali Šveicarija, tai

gen. Schweppenber jos neutralumą laiko atgyvenusiu ir praktiškai neįvykdomu daly

kus. Jis samprotauja, kad karas turėtų būti didelio tempo. Iš Bohemijos miškų išrie dėję tankai per nakties žygi jau rytą ilsėsis Miunchene, o apie pietus pasieks Brennerį, kur susieks su nuleistais parašutininkų daliniais.

Kad Sovietų ofenzyva sugniužtų autorius siūlo kontr-ofenzyvą. Ji esanti teįmano ma, jei vokiečiai turėtų savo žinioje paruoštų 15-20 divizijų, kurių remtų labai stiprūs aviacijos daliniai.

Atlanto Pakto valstybių kariuomenės dabartiniu metu negalėsiančios pasipriešinti puikiai kautynėms paruoštai Sovietų kariuomenei. Jos ir negausingos ir per daug sovietiniame kare nepatyrusios, kad galėtų apsieit be vokiečių ir ispanų pagalbos.

Ona Sadauskaitė

Mes prie žiedo...

Mes prie žiedo, visi prie to žiedo,
Mes drugeliai tie trapus maži...
Mes gyvenimo sukury riedam —
Ar pasieksim, ko siekiame, kaži?...

Mes — kaip žiedas daugaus išdabintas,
Mes — tos rasos šviesių rytmečių.
Nebskrajojame aukštos labirintuos —
Mes draugeliai sparnelių skaiščių...

Mes prie žiedo, visi prie to žiedo!
Mes prie žiedo — gražaus Dievaži!
Aš prie žiedo ir Tu prie to žiedo,
O tas žiedas — nuskęs pamaži...

Metalo Išdirbinių «Industria Strazdas»

atlieka įvairius geležies bei metalo išdirbinius, kaip šaltkalvystės, galvanizavimo ugnimi, liejimas, varžtų bei kablių dėkalkoms eternitui ir brazilitui.

Fabrikas: Rua Feliciano Bicudo, 28 - Skersgatvis iš Rua Ibitirama V. Prudente.

Raštinė: Rua do Carmo, 138 - 3.º S/306 - Fone 33-3865 São Paulo

Rastinės Darbai ir Teisiniai Patarimai

Naturalizacija, inventoriaus surašymas, išieškojimas skolų, persiskyrimai (desquites) nuomininkų išvaymas, kriminalinė ir darbo teisė.

Darbininkams patarimai veltui.

Galima kreiptis šiomis valandomis nuo 10 iki 12 val. ir nuo 16,30 iki 19 val.

Rua Roberto Simonsen, 13 -- 3.º — salas 306 - 310 (Senoji rua do Carmo ir kampas P-ça Clovis Bevilacqua) São Paulo

Industria e Comercio de Calçados

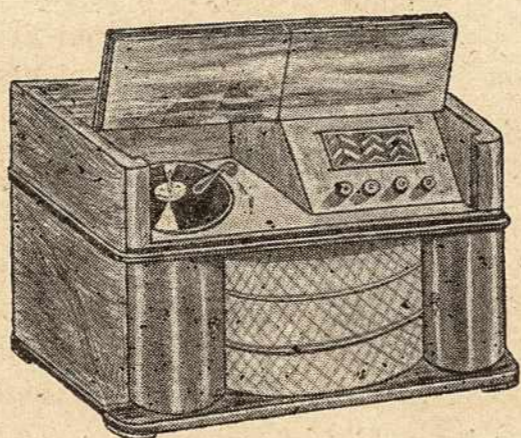

SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims, panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 719 -- São Paulo

Sprindys & Cia

PARDUODA

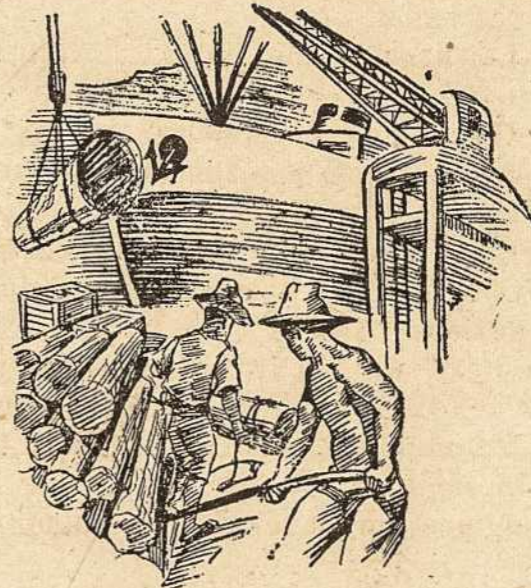

TOBULIAUSIAS RADIO VITROLAS.

balso grynumas, skambumas

Sprindys & Cia — Largo S. Jose 1.

Kaip niekur kitur, prieinamiausiomis kainomis. Parduodama patogiomis sąlygomis ir išsimokėjimui

Madeiras do Brasil

PERES & PRANAS LTDA.

Importação — Exportação

Raštinė: - Av. Churchill, 94 - 11.º and. - sala 1110 Rio de Janeiro - Fones: 52-0229 e 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Cia. Ltda. - Leopoldina - R. Providencia, 71 Jother Peres de Resende - São Pedro dos Ferros Amadeu Cesar Machado - Nanuque, Minas

SKAITYK IR PLATINK

«MŪSŲ LIETUVA»

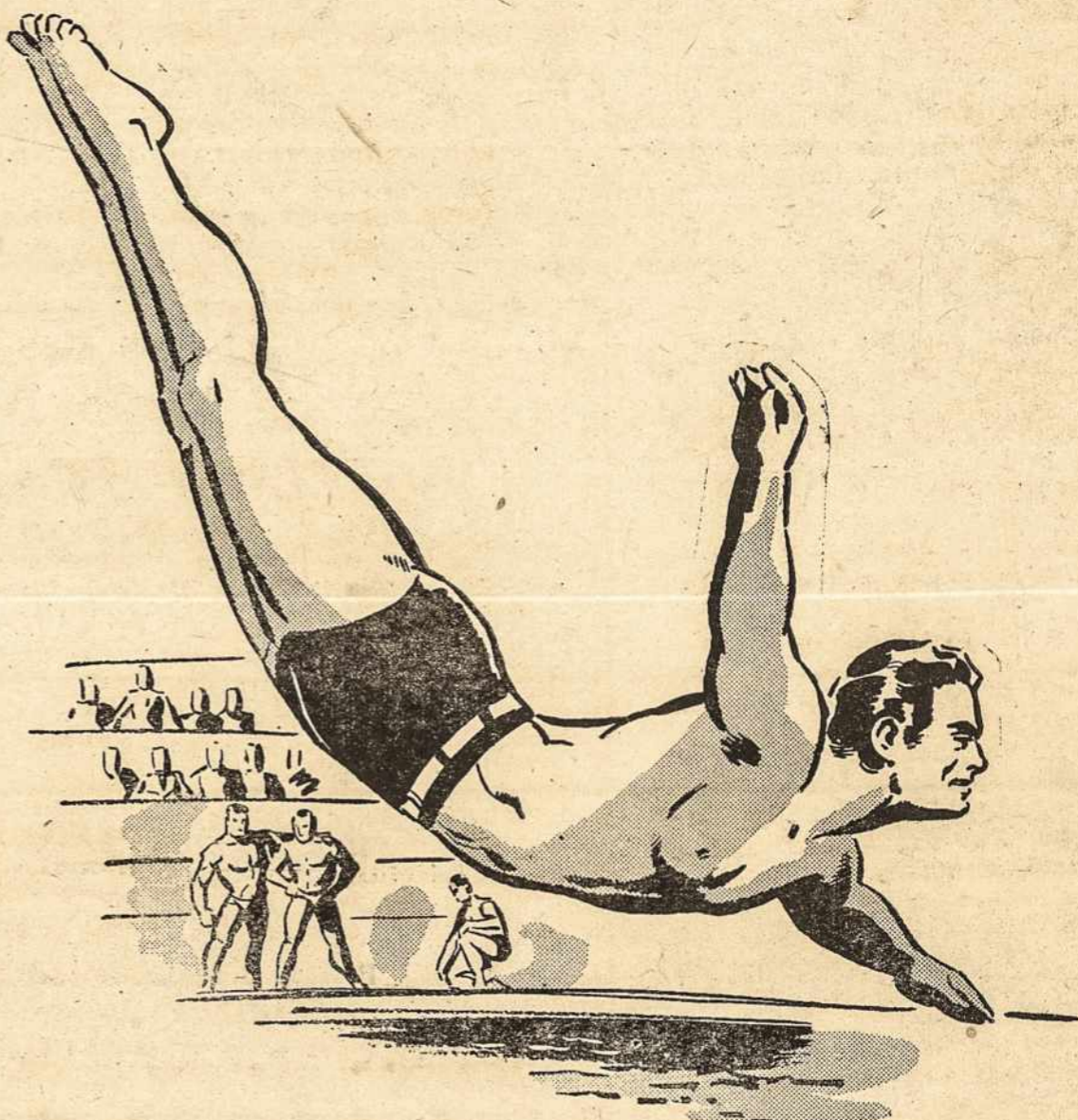
VIC-MALTEMA sudėtin įeina Malte, delto ją vartoja čempionai.

VIC-MALTEMA tinkamas visiems žmogaus amžiams laikotarpiais.

Ji yra Progreso Nacional Kompanijos gaminy.

Adresas: R. José Paulino, 717 - Tel. 51-7277 - S. Paulo

VIC MALTEMA

MEKANIKOS DIRBTUVE

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mastą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai, Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

JORGE MATELIONIS

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526
Fone 35-3260

Rua São Caetano, 510
São Paulo

Atelier de Modas

ALEXANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Foto-Studio "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepia, spalvinimai aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S ã O P A U L O

Lietuviai BRAZILIOJE

— Lietuvių Sąjungos Brazilijoje pereitą sekmadienį su-ruošta Jurubatuboje gegužinė gražiai pavyko. Buvo geras oras ir publika: buvo malonu prie ežero pasikaitinti, pašokti ir pažaisti. Šokiams pritarė nemokamai J. Matelionio orkestras. Be to, buvo praversti įvairūs žaidimai, kaip begimtas maiše ir kiti su prizais. Gegužinėje dalyvavo apie 150 tautiečių, kurių tarpe buvo ir Lietuvos Konsulas p. A. Polišaitis.

— Šių metų lapkričio 29 d. Lietuvių Sąjunga Brazilijoje ruošia vakarą, kuriame bus suvaidinta i arolės Pažėraipjesė "Vaidilos Palikimas".

LIET. KAT. MOKSLEIVIŲ SAMBŪRIS

ruošiasi metinei šventei, kuri numatyta 26 d. spalio mėnesio. Šventės ir kitais organizaciniais reikalais pasitarimas šaukiamas šį sekmadienį, tuoj po 8:30 val. mišių Vila Zelino je.

LIETUVIŠKO JAUNIMO STO VYKLA PAJŪRY

Kaip praėjusių vasaros atostogų metu, taip ir ateinančių atostogų metu, tuoj po Naujų Metų, ruošinama moksleivijos ir bendrai lietuviško jaunimo įdomi stovykla, kuri truks 10-15 dienų. Vėliau bus daugi au informaciją «M. L.»

— Belem ir Agua Raza apylinkių lietuviai gausiai renkas, ypač vyrai, trečiais mėnesio sekmadieniais į Lietuviams laikomas pamaldas.

— Vila Anastacio lietuviams pamaldos būna kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį. Čia sulig gyvenančių lietuvių skaičiumi daugiau laukitina atsilankant į pamaldas, ypač vyrų.

— Nuo ateinančių metų nu matoma, kad Vila Anastacio, Liet. S-gos išlaikomoj mokykloj, palikti tik lituanistikos kursą. Tai daroma dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus ir taupumo sumetimais.

— Šių metų pabaigoj mokytojų seminariją escola normal baigs Joana Jurčikonytė, gyvenanti Quinta das Paineras, Aldona Nadolskytė ir Eugenia Grigulytė, gyvenančios Vila Zelinoje.

— Sumainyti žiedus ruošiasi Petras Barasnevičius su Ailda Ciolette. Kazys Gaulia su Slapšinskaite.

— Paskutiniiais metais mišrių moterysčių, su nelietuviais skaičius padidejo. Statistika rodo kad vyrų senbernių yra beveik du kart daugiau negu merginų senmergių. Viena mišrių moterysčių priežasčių yra nemažo skaičiaus lietuvių vyrų senberniavimas ir nesutvarkymas ekonomiškai, kad galėtų sukurti šeimos židinį. Taip pat lietuviško jaunimo bendravimas su nelietuviais.

— J. E. vyskupos Dom Atonio Alves Siqueira aplankys Vila Zelinos parapiją spalio mėn. 11-13 dienomis. Atvyks

11 d. 18:30. Spalio 12 d. ka dangi tai bus sekmadienis, vi su mišių metu sakys pamokslus. Po piet antrą valandą teiks Sutvirtinimo sakramentą. Lietuviai nepriėmusieji Sutvirtinimo sakramento kviečiami šia proga pasinaudoti. Einantieji prie Sutvirtinimo sakramento privalo atlikti išpažintį ir priimti Komuniją. Iš anksto prašomi išsiimti reikalingas korteles, kurias gauti kiekvieną dieną klebonijoje, mokiniai - mokyklose, Vila Anastacio lietuviai - šį sekmadienį, tuoj po pamaldų Vila Anastacio.

— Jau artinasi spalio m. 25 d. kada įvyks loterija šaldytuvo - geladeira, sulig tos dienos federalinės loterijos.

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO J. L. Galinskas Ltda.

BALDŲ SANDĖLIS
AV. DR. GIACAGLINI, 71-C — V. ALPINA.

Casa Sprindus & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO
VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI NAUJANYBIŲ

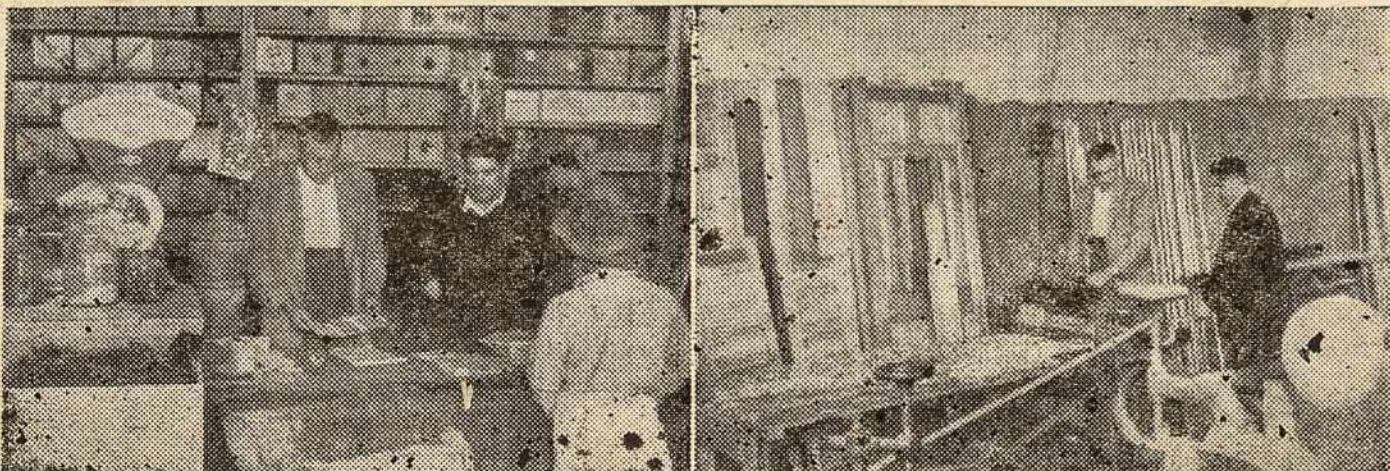
Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, aluminių indų, įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių fagonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA ISSIMOKĖJIMUI!

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C — VILA ALPINA

Stenkimės kuo daugiau bilietų parduoti, kad galėtume daugiau lėšų sukelti klebonijos statybai. Beliko mėnesis laiko. Pasistenkime visus pamintus bilietus parduoti.

— Klebonijos statybos planas paductas prefeitūrai patvirtinti.

— L.K. Bendruomenės choras 6 d. spalio įdainuos tris lietuviškų dainų plokšteles.

— Dvylika dienų trukę Baltijos jūroje manevrai baigėsi. Juose dalyvavo 120 tūkstančių žmonių ir 60 laivų priklausančių aštuonioms valstybėms, Atlanto pakto nariams.

— São Paulo miesto savivaldybėje yra įneštas įstatymo projektas, kad barai, butekiniai (karčiamos) negali arčiau, kaip šimtas metrų nuo mokyklos.

— São Paulo priemiesčio geležinkelio Central do Brazil linija ligi Naujų Metų bus lektifikuota. Apskaičiuojama, per dieną galės pervežti šimtą tūkstančių žmonių.

— Gazolino racionavimas nebus įvestas, nes yra reikalingos atsargos, kaip ir visuomet.

— Čekoslovakijoje yra didelis anglių trūkumas. Sąryšyje su šiuo trūkumu sumažintas 20 procentų traukinių judėjimas ir kasdien nutraukiama 8 valandos elektros teikimas.

Miguel ir Joanos Postatni jauniausias sūnus Roni rugsėjo mėn. pradžioj atšventė pirmąjį savo gimtadienį. P. Postatni yra nuoširdus «M. L.» prieteliai paremia laikraštį materialiai ir visuomet atsilanko į «M. L.» parengimus. P. J. Postatni yra ir L. K. Bendruomenės choro narys-rėmėjas.

PAJĖŠKOJIMAS

Andrius Dzeventauskas, gyvenantis Š. Amerikoje pajieško savo sesers AMILKA DZEVENTAUSKAS ištekejusios už Raymundo Conea (ar Correa).

Žinantieji josios adresą ar apie jos likimą prašoma pranešti kun. K. Miliauskui, gyv. rua Jaù 46, Vila Zelina.

REIKALINGI

dailidės (karpintėrai) ir gelžbetono specialistai (armadores) atlyginimas geras.

Kreiptis: Via Anchieta 54 km., arba São Pauly:

1. Soares de Mattos S. A. Rua Marconi 121 11º and. sala 1107 — 9
2. arba pas J. Balė ūna — av. Zelina 103

PELNINGAM BIZNIUI

baras prieš didelį fabriką — reikalingas dalininkas su mažu kapitalu. Ten galima atidaryti ir pensoną — valgyklą. Vieta tinkamiausia.

Informacijos: Rua da Moóca, 416

IRMAOS

ESCRITORIO VILA ZELINA

BAUZYS

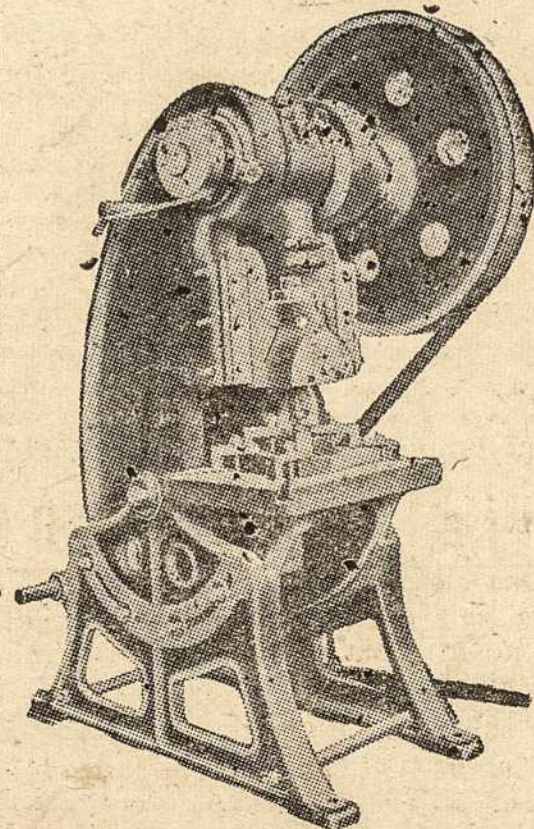
Reg. strada no C.R.C. sob. e. n.º 551

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercial
Distritos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Requerimentos
Balancos
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e
Seguros de acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

Oficina de Modelos para fundição e Marcenaria!

PETRAS SIMONIS

BRAIŽYTOJAS — MODELISTAS

Įvairiausi modeliai mašinų lydinimui!

BALKONAI, VITRINOS IR KOMERCINIŲ ĮSTAIGŲ ĮRENGIMAI!

VISI KITI MEDŽIO DARBAI!

São Paulo, Vila Zelina
Rua Venda Nova, 46
Recados Telef. 3-0710